

hírek · közlemények

Az OMKDK Könyvosztálya az ugynevezett oktatási anyagról /egyetemi jegyzetek, ipari technikai tankönyvek, ipari-tanuló iskolai tankönyvek, egyéb szakoktatási anyag/ lyukkártyagépek igénybevételével készít leltárt és könyvtári katalógusokat /szerzői betűrendes és szakrendi katalógus/. A feldolgozási eljárás részletes ismertetésére a tapasztalatok kimunkálása után visszatérünk.

"
"

1963 november 18-22. között tartották első ízben az OMKDK-ban a 148/1962.MM.sz. utasítás alapján szervezett középfoku könyvtárosi különbözeti vizsgákat. A vizsgákon azok a könyvtárosok vettek részt, akik 1954 és 1961 között elvégezték az OMK függetlenített műszaki könyvtárosi tanfolyamát. A novemberi vizsgaidőszakban 25 könyvtáros tett sikeres különbözeti vizsgát s nyert a képesítési rendelet értelmében középfoku könyvtárosi szakképesítést. A képesítővizsga eredménye:

3	kitűnő
5	jeles
13	jó
<u>4</u>	közepes
25	

A legközelebbi különbözeti vizsga 1964 április hónapban lesz.

"
"

A munka- és ipari filmek nemzetközi filmfesztiválját 1963 novemberben tartották Antwerpenben, amelyen 20 ország 300 filmmel vett részt.

"
"

Az 1959. és 1961. évi nemzetközi műszaki tudományos filmfesztivál után 1964 áprilisban kerül sor a III. műszaki-tudományos filmfesztivál megrendezésére Budapesten. Eddig 20 ország jelentkezett 110 filmgyártó céggel. A fesztivál alkalmából nemzetközi kollokviumon tárgyalják meg a műszaki-tudományos filmek szerepét az egyetemi és főiskolai oktatásban, és kiállításon mutatják be a műszaki és tudományos filmzés legmodernebb eszközeit.

" "

Az OMKDK Múzeum utcai székházában az illetékes szervek bevonásával 1964 első negyedében kiállítást rendez "A hidépítés magyar utörői" címmel. A kiállítás modelleken, képeken mutatja be - a vonatkozó irodalommal kiegészítve - a magyar hidépítők alkotásait bel- és külföldön egyaránt. Ennek alkalmából tanulmány és irodalmi összeállítás is készült a hazai hidépítésről.

" "

A Láng Gépgyár Műszaki Könyvtára jelentős munkát végzett a fizikai dolgozók olvasztatása érdekében. A könyvtár 11 munkás-olvasókört létesített, valamint szerződést kötött a szocialista brigádokkal, s ellátja a brigádtagokat munkájukhoz szükséges szakirodalommal.

" "

Statisztikai adatok szerint az USA-ban 1950-1961 között a nyomdaiparban foglalkoztatottak száma sokkal nagyobb arányban növekedett, mint más iparágakban. Míg az emelkedés az iparban általában 6,7 %, a nyomdaiparban 21 %.

" "

Franciaországban kiadtak egy ismertető jegyzéket a francia tudományos könyvtárakról és dokumentációs szervezetekről. A gyűjtemény több mint 2000 párizsi és vidéki intézményt sorol fel, három kötetben jelent meg, a harmadik mutató. Címe: Répertoire des bibliothèques d'études et organismes de documentation. Ugyanakkor a Francia Könyvtárak Igazgatósága kiadta a könyvtárakba és dokumentációs szervezetekbe járó külföldi folyóiratok jegyzékét. 1960-61-ben kb. 2000 intézményhez több mint 30 000 periodika járt.

" "

Rómában broszura jelent meg a Centro Nazionale di Documentazione Scientifica /Nemzeti Tudományos Dokumentációs Központ/ történetéről. Az intézményt 1931-ben alapították. A kiadvány ismerteti jelenlegi tevékenységét is.

"
" "

Argentínában kiadták a tudományos és műszaki könyvtárak központi folyóiratkatalógusát. Előző kiadása 1942-ben volt. A közölt periodikák száma a régi kiadásban 7287 volt, az újban 25 129. A katalógus 3 kötetben, XXIX+1726 oldalon jelent meg. Címe: Catálogo Colectivo de Publicaciones Periódicas existentes en bibliotecas científicas y técnicas argentinas.

"
" "

Angliában megjelent az első kötete egy gyűjteménynek, amely kb. 30 000 angol, tudományos munkát folytató szakember adatait tartalmazza. Címe: Directory of British scientists.

"
" "

Stuttgartban /NSZK/ W. KOHLHAMMER kiadásában új folyóirat indult "Sprache im technischen Zeitalter" /A nyelv a technika korában/ címmel, mely a tudományos terminológián kívül a gépi fordítás lehetőségeivel és korlátaival is foglalkozik.

"
" "

A Library of Congress /Washington/ kiadott egy tájékoztatót a nemzetközi tudományos szervezetekről, "International Scientific Organizations" címen. A kiadvány ismerteti a szervezetek tevékenységét, felépítését, kiadványaikat.

"
" "

A Nehézipari Minisztérium a műszaki gazdasági munka irányításának és szervezésének fejlesztésére Ipargazdasági és Szervezési Intézetet hozott létre. Feladata többek között a megfelelő módszerek és megoldások kidolgozása és a megvalósításukhoz szükséges dokumentációs és propaganda munka elvégzése.

"
" "

A Szovjetunió Nyilvános Tudományos és Műszaki Központi Könyvtára /GPNTB/ szakkönyvtárosok továbbképző tanfolyamai számára tervet dolgozott ki az ETO oktatására: 1. Az ETO főjelentősége és fejlődése /4 óra/, 2. az ETO szerkezete, általános módszerek /4 óra/, 3. a szakirodalom osztályozásának módszerei /32 óra/, 4. a szakkatalógusok rendszere /4 óra/, 5. műszaki könyvtárak ETO szerinti átrendezésének módszerei /2 óra/.

" "

Elkészült az első oktató kisfilm a Központi Statisztikai Hivatal Ügyvitelgépesítési Felügyeletén. A 25 perces kisfilm a lyukkártya rendszerű gépi adatfeldolgozás menetét mutatja be a bizonylatok kiállításától a kártya lyukasztáson, ellenőrzésen, rendezésen, változtatáson keresztül a kimutatások készítéséig. A filmet elsősorban a lyukkártya szervezői és gépkezelői tanfolyamok hallgatóinak mutatják be.

" "

Az OMKDK Olvasószolgálati Osztályának kiadásában megjelent "Tudomány és technika történetéből" c. magyar nyelvű ajánló bibliográfiai sorozat 1. kötete a "Magyar villamosipar története" c. ajánló jegyzék 153 magyar könyv- illetve folyóiratcikk címet tartalmaz a hazai elektrotechnika fejlődésének tárgyköréből. A sorozat 2. száma 88 adatot közöl a "Magyar alumíniumipar" illetve a bauxit, timföld, alumínium gyártmányok történetének irodalmából. A kiadványok felhasználhatóságát növeli a 20 oldalas szakmai összefoglaló, amely a hazai alumíniumipar történetét tárja fel. Mindkét kiadvány ingyenes, és igényelni lehet az Országos Műszaki Könyvtár és Dokumentációs Központ Olvasószolgálati Osztályától /Bp. VIII. Múzeum u.17./

" "

A Special Libraries Association /SLA/ kiadásában - SLA Monography No 2 sorozatban megjelent a Special Libraries: How to plan and equip them - c. kiadvány. /Hogyan tervezzük és szereljük fel a szakkönyvtárakat/. Szerzője Chester L. LEWIS, a New York Times főkönyvtárosa. A 128 oldalas, illusztrált mű ára \$ 5.55, kapható: 31 East 10th Street, New York, N.Y. 10003, USA cím alatt.

" "

Arthur D. LITTLE: Centralization and Documentation c. tanulmánya kapható: Office of Technical Services, U.S. Department of Commerce, U.S.A. - címén.

" "

A Klement Gottwald Villamossági Művek Műszaki Könyvtára a Műszaki Könyvnapok alkalmából rendezett kiállításán "A tudomány közvetlen termelőerővé válik" felirattal ellátott tablón hívta fel a figyelmet az 1949-1963 I. félév között benyújtott és elfogadott újításokra. Az említett időszakban 9508 újításra 5 097 521 forintot fizettek ki, és az újítások útján megtakarított összeg 95 748 408 forintot tett ki. A tábló alatt elhelyezett tárlóban néhány olyan újítást mutattak be, melyek a szakirodalom közvetlen felhasználása alapján készültek. Így pl.: a pneumatikus gyors lehúzó is, melyet a pábit csövek vágásához használnak a Product Engineering c. amerikai folyóiratban közölt cikk, és Zonnenberg-Lebedev: Pnevmaticsesszkie zaimnie priszposzoblenija c. szovjet szakkönyv alapján készítették el, és jelentős munkaerőmegtakarítást értek el. Műanyagtárcsás darabolóra vonatkozóan szintén szakfolyóiratcikkek alapján adtak be újítást.

"
"

A világ összes tudományos folyóiratának jegyzékét három kötetben jelentette meg a londoni Butterworths kiadó. A negyedik kiadás, I. kötetének kiadását 1963. decemberére tervezték. Az utolsó kiadás óta 20 000 címmel növekedett az anyag. A teljes kiadás valószínűleg 1964. év elején készül el.

"
"

Philadelphiában a Tudományos Tájékoztató Intézet 1963 november 1-én kiadta a Tudományos Intézetek Indexét. Az Indexet számítógép segítségével állították össze, és jelenleg 1,4 millió adatot tartalmaz. Ezeket 1961-ben megjelent 102 000 közleményből gyűjtötték össze.

"
"

"Microfiche News" címmel a Microfiche Foundation /Doelenstraat 101, Delft, Hollandia/ 1963 márciusától tájékoztatót ad ki. A társaság valószínűleg 1964 év elején megjelenteti az áttetsző mikrolappal kapcsolatban megjelent publikációk jegyzékét. A társaság kézikönyvek kiadásával is foglalkozik. Az elsőnek a címe: "How to study with microfiche" /A mikrokártya használata/.

"
"

A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára belépett a Műszaki Egyetemi Könyvtárak Nemzetközi Egyesületébe. Ez az egyesületi tagság hozzájárul nemzetközi tudományos kapcsolataink fejlesztéséhez.

"
"

A Bayer Farbenfabrik, a tudományos kutatások fejlesztése érdekében, fennállásának 100 éves évfordulója alkalmával mikrofilm-könyvtárat adományozott a nyugat-német műszaki főiskoláknak. A könyvtár a világ egyik legjelentősebb műszaki gyűjteményét tartalmazza, amennyiben 240 000 kötet könyvből, 50 000 disszertációból és 4000 német és külföldi szakfolyóiratból áll. Értéke 2 millió DM. Hét év alatt mikrofilmre vették a legfontosabb tudományos folyóiratokat és a német, valamint északamerikai kémiai szabadalmakat. A folyóiratok között olyan régi, teljes sorozatok vannak, amelyekkel csak nagyon kevés könyvtár rendelkezik a világon. Míg a kötetek elhelyezése kb. 400 méter polchosszt igényelt, addig a róluk készült mikrofilmtekercsek 5 db, 65 cm széles acél kazettában férnek el.

" "

A Lenin Kohászati Művekben évet óta "hiánycikk" az olyan műszaki szakirodalom, amely kellő színvonalon, de ugyanakkor közérthetően, a kisebb iskolázottságú szakemberek számára is hasznos segítséget nyújt mesterségük korszerű műveléséhez.

A gyár igazgatósága, a pártbizottság és a szakszervezeti bizottság javaslatára ezért néhány hónappal ezelőtt kérelemmel fordult a gyári szakemberek - mérnökök, technikusok - egy csoportjához: gyűjtsék össze a fontosabb szakmák legjobb gyakorlati tapasztalatait és azokat egyeztetve a magas színvonalú műszaki szakirodalom utmutatásaival, irjanak megfelelő kézikönyveket, egyelőre a tíz legfontosabb szakma művelői számára.

A kézikönyvek rendeltetése elsődlegesen az, hogy segítséget nyújtson a szocialista címért harcoló, vagy ezt a megtisztelő címet már elért brigádok tagjainak a korszerű technológia és gyártás, illetve a legjobb tapasztalatok elsajátításához, alkalmazásához.

Az így született "A szocialista brigádmozgalmak kézikönyve" sorozat első példánya, a "Porrasztások kézikönyve". Írta: GÁSPÁR Jenő okleveles kohómérnök; a százegynéhány oldalas könyvecske ábráit rajzolta: HEINER Károly technikus.

A kezdeményezőket és a kivitelezőket egyaránt dicséret illeti.

" "

1964-ben megindul a televízió "Műszaki filmsorozata". A külföldi filmek az ipar egy-egy területének szervezési, termelési eredményeit, problémáit mutatják be.

" "

A KGM-MTPI filmstúdiójában befejeződtek a "Fény és szín" c. ismeretterjesztő kisfilm felvételei. A 20 perces film első része a fény és szín fizikai törvényszerűségeit és ór
nerteti,
a második részben a helyes megvilágítás kérdé
ik.

" "